

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEB! • ILMUB AASTAST 1925

NR 16 • 22/10/2014

Rahandusministeerium karmistab nõudeid kiirlaenuandjate tegevusele

► lk 6

Idufirmade ettevõtluskeskkond paraneb

► lk 8

Ettevõtjad tutvusid ärivõimalustega Belgias

► lk 18

**AASTA ETTEVÕTE 2014 ON
TOP MARINE OÜ** ► lk 16

Seminar „Ettevõtte müümine – kui palju maksab su elutöö?” 20. novembril Kaubanduskojas

Taasiseseisvumisaja algusest tegutsenud ettevõtted hakkavad mõne aasta pärast saama 25 aastaseks ja ühel hetkel võib tekkida vajadus oma ettevõtte müümiseks. Seminari eesmärgiks on anda osalejatele ülevaade sellest, kuidas hinnata müüdava ettevõtte väärtust, kuidas ettevõtte müügiks ette valmistada, millised on müügi õiguslikud ja finantsaspektid ning kuidas köita võimalike investorite tähelepanu.

Vaata lähemalt lk 22

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

EKSPORDIKOOLITUSED

2014

Koolituse viib läbi **JAKOB SAKS**, ettevõtja ja eksportöör, kes on olnud üle 17 aasta seotud rahvusvahelise äri. Peale magistrikraadi omandamist Copenhagen Business Schoolis suundus ta ennast täiendama Venezuelasse. Naastes Euroopasse hoolitses Jakob Baltika jaekettide ekspordisuunalise laienemise ja innovaatilisuse eest. 2003. aastast Hispaanias töötades juhtis ta DRV-Phytolab Groupi ekspordi ligi 80 riiki. Viimased 5 aastat tegeleb ettevõtjana aktiivselt ekspordiga. On käivitanud siin mitmeid ettevõtteid, sh innovaatiliste motosporti toodetega tegeleva Rabaconda OÜ ja Tallinnas restorani Neikid.

Praktik **ALLAN M. PETTAI** on Ameerika eestlane, kes on õpetanud kahes Berliini tehnikaülikoolis ja töötanud toote- ja projektijuhina Saksamaa elektrotehnika tööstuses. Tema kogemused äri-äri-äri valdkonnas ja kontaktvõrgustik Kesk-Euroopas tõi ta läbi EASi arendustöötaja programmi „tagasi“ Eestisse, et Harju Elektri eksporditugevdada. Allan M. Pettai on väga tugev müügi- ja pidev messidel osaleja, kellel on kindel visioon.

Praktik **REIN MALM** on Rootsi eestlane, kes on tuntud Eesti ettevõtjate nõustaja ja konsulteerijana Rootsi turule sisenemisel. Rein Malm on kogu oma elu töötanud ekspordiga seotud ettevõtetes. Tõenäoliselt pole valdkonda, mille osas Rein Malm ei oleks nõustanud Rootsi turule sisenemisel – logistikast puitmajade ja IT-ni. Tal on laialdased kogemused äri-äri-äri valdkonnas ja kontaktvõrgustik Skandinaavias. Rein Malm on ühtaegu tugev konsultant ja praktik, kui ka koolituste läbiviija. Oma karjääri jooksul on ta nõustanud vähemalt 100 ettevõtet turu-uuringute ja ekspordiplaani teostamisel.

KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖ-PARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL”

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)

18. november 2014

20. jaanuar 2015

17. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)

21. oktoober 2014

17. märts 2015

KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJA-LE TURU-UURINGUTEKS”

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)

19. november 2014

21. jaanuar 2015

18. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)

23. oktoober 2014

19. märts 2015

KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLIS-MESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?”

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)

20. november 2014

22. jaanuar 2015

19. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)

22. oktoober 2014

18. märts 2015

LISAINFO JA REGISTREERUMINE:

Egeth Küppar • Tel 604 0080 • egeth.kyppar@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehel

www.koda.ee kaudu.

Koolituse maksumus on 20 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja toitlustamine.

Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Ekspordialane info EAS-i kodulehel

www.eas.ee/ekspordikoolitused

Koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond

- 5**
- JUHTKIRI**
4 Eesti konkurentsivõimelisimad ettevõtted on Kaubanduskoja liikmed!
- ETTEVÕTJA KÜSIB**
5 Mida tuleb silmas pidada koolituskulude hüvitamise kokkuleppe sõlmimisel?
- JURISTI TÖÖLAUALT**
6 Rahandusministeerium karmistab nõudeid kiirlaenuandjate tegevusele
- 8 Idufirmade ettevõtluskeskkond paraneb
- TÖÖTAJA**
10 Kuidas parandada töötaja töövõimet
- TAGASIVAADE**
15 Marek Helm: Drastilisi uuendusi rohkem ette näha ei ole
- KAUBANDUSKODA TUNNUSTAB**
16 Aasta ettevõtte 2014 on Top Marine OÜ
- EUROOPA UUDISED**
18 Äriteenustest
- KAUBANDUSKODA PAKUB**
20 Avarda oma võimalusi rahvusvahelistel messidel
- KODA KUTSUB OSALEMA**
21 Koolitus „Kuidas mitmekordistada välismessil osalemise kasumlikkust?“
- 22 Seminar „Ettevõtte müümine – kui palju maksab su elutöö?“
- 22 Ärihommik Gruusia suursaadikuga Eestis
- 23 **UUED LIIKMED / JUUBILARID**

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061
E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

TEATAJA TOIMETUS

Kaidi Talsen
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee
Kujundus: Director Meedia

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

FINANTSKOOLITUSED

30. oktoober **SEMINAR PÄRNUS „ÄRIÜHINGU JUHTORGANITE LIIKMETE ÕIGUSED, KOHUSTUSED JA VASTUTUS“**
Hotell St. Peterburgi OCC konverentsi- ja vabaajakeskuses (Hospidali 6, Pärnu)
Info: Kati Krass • kati@koda.ee • 443 0989

EKSPORDI AKADEEMIA

13. november **EKSPORDI AKADEEMIA KÜLAS – LOODUSVÄGI ▶ LK 24**
Info: Peter Gornischeff • peter@koda.ee • 604 0076

18. november **KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖ-PARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Haili Kapsi • haili@koda.ee • 604 0078

19. november **KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJALE TURU-UURINGUTEKS“**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Haili Kapsi • haili@koda.ee • 604 0078

20. november **KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?“ ▶ LK 21**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Egeth Küppar • egeth.kyppar@koda.ee • 604 0080

MUUD ÜRITUSED

5. november **ÄRIHOMMIK GRUUSIA SUURSAADIKUGA EESTIS ▶ LK 22**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Liisi Kirschenberg • liisi@koda.ee • 604 0093

20. november **SEMINAR „ETTEVÕTTE MÜÜMINE – KUI PALJU MAKSAB SU ELUTÖÖ?“ ▶ LK 22**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Margus Ilmjärv • margus@koda.ee • 337 4950

21. november **SEMINAR „ETTEVÕTTE MÜÜMINE – KUI PALJU MAKSAB SU ELUTÖÖ?“ (VENE KEELES)**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Margus Ilmjärv • margus@koda.ee • 337 4950

11. detsember **AAFRIKA FOORUM**
Välisministeeriumis (Islandi väljak 1, Tallinn)
Info: Jana Silaškova • jana@koda.ee • 604 0083

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

11. november **ELMIA SUBCONTRACTOR MESS JA SUBCONTRACTOR CONNECT 2014 KONTAKTKOHTUMISED ▶ LK 13**
Jönköpingis Rootsis

12. november **MEDICA 2014: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED**
Düsseldorfis Saksamaal
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090

12. november **PRECISION FAIR 2014 JA KONTAKTKOHTUMISED ▶ LK 13**
Veldhovenis Hollandis
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090

13. november **SMART MOBILITY MATCH 2014 KONTAKTKOHTUMISED ▶ LK 14**
Torinos Itaalias
Info: Lea Aasamaa • lea@koda.ee • 604 0090

JUHTKIRI

Eesti konkurentsivõimelisimad ettevõtted on Kaubanduskoja liikmed!

- Sel aastal osales konkurentsivõime edetabelis ligi 500 ettevõtet.
- Konkurentsivõime Edetabel on ettevõtete mitmevõistlus – heaks tulemuseks ei piisa ühe ala edukast läbimisest.
- Konkursil on edukad need, kelle ettevõtte tegevus on edukas, jätkusuutlik ning loob keskmisest kõrgemat lisandväärtust.

Mul on hea meel, et taaskord on ligi 500 ettevõtet olnud vaprad ja võrrelnud enda tulemusi Eesti ettevõtete konkurentsivõime edetabelis. Võitjad on kõik osalenud ettevõtted, neis on olnud julgust ja uudishimu ehk omadusi, mis on ettevõtluse edasiviivateks jõududeks.

Tähtis ei ole võit, vaid osavõtt! See lause kirjeldab hästi meie konkursi mõtet. Me kutsume ettevõtteid konkursil osalema, et peegeldada teile, kus te võrreldes teiste sama tegevusala ettevõtete majandustulemusi arvesse võttes asute, milles olete keskmisest paremad ja milles annab tulemusi parandada. Miks muidu öeldakse, et konkurents on edasiviiv jõud. Ei ole ka üksikud juhud, mil meile on öeldud, konkursil osalemine tekitab hasarti. Soovid aina oma tulemusi parandada, et järgmisel korral juba kõrgemal kohal platseeruda.

Kaubanduskoda on ettevõtteid pingeritta seadnud Eesti ettevõtete konkurentsivõime edetabeli näol juba 11 aastat. Partneriks arvestuste ja edetabelite koostamiseks on meile juba aastaid Eesti Konkuruksiinstituut (EKI). Aegade jooksul on konkurs mõningal määral muutunud, kuid kahe viimase majandusaasta aruande

andmed, mida küsime, on jäänud suures plaanis samaks. Küsisime sellel aastal statistilisi andmeid nagu müügitulu, puhaskasum, tööjõukulud, investeringud põhivarasse, omakapital ja aasta keskmine töötajate arv. Lisaks arvutas EKI ettevõtjate esitatud andmete alusel välja järgnevad näitajad: müügitulu muutumine võrreldes eelmise aastaga, kasumi muutumine võrreldes eelmise aastaga, omakapitali rentaablus, keskmine töötajakulu ühe töötaja kohta aruandeaastal kuus, tootlikkus ühe töötaja kohta aastas,

loodud lisandväärtus (antud metoodikas kasum + töötajakulu). Kuigi küsitavad andmed on jäänud samaks, on näiteks loodud lisandväärtus meie arvutustes aastast aastasse osakaaluna suurenenud. Tublid tulemused konkursil ei tule mitte ainult sellest, et ettevõtte on suur ja tulemused ühel hetkel head. Meie konkursil on edukad need, kelle ettevõtte tegevus on edukas, jätkusuutlik ning loob keskmisest kõrgemat lisandväärtust. Ettevõtte konkurentsivõime on kompleksivõime ja me ise armastame öelda, et tegemist on ettevõtete mitmevõistlusega. Tubliks tulemuseks ei piisa ühe ala edukast läbimisest, esimeste hulka jõudmiseks tuleb olla edukas mitmel alal.

Eesti ettevõtted on oma tegevusalalt ja suuruselt väga erinevad. Selleks, et andmeid võrrelda, jagasime teist aastat järjest üldedetabeli ettevõtte suuruse järgi kolmeks – selgitasime välja konkurentsivõimelisima ettevõtte nii suurte, keskmiste ja väikeste kui ka mikroettevõtete arvestuses.

Lisaks suurusele selgitasime konkurentsivõimelisimad ettevõtted ka tegevusvaldkondade lõikes. Nendeks valdkondadeks olid tänava jaekaubandus,

hulgikaubandus, tööstus ja energeetika, toiduainetööstus, ehitus, side/kommunikatsioon/ IT-teenused, transport ja logistika, turism, finantsvahendus, äriteenindus ja kinnisvara, teenindus ning projekteerimine ja arhitektuur.

Meie konkursi parimad võistlesid omakorda Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse korraldatud Ettevõtluse Auhinna konkursi parimatega ning väarikas žürii valis Aasta ettevõtteks Top Marine OÜ.

Selleks aastaks on ettevõtted pingeritta seatud. Meil on väga hea meel selle üle, et Kaubanduskoja liikmed olid konkursil väga agarad osalejad. Võime julgelt välja öelda Eesti konkurentsivõimelisimad ettevõtted on Kaubanduskoja liikmed!

► Tutvuge tulemustega siin:
www.ettevotluskonkurss.ee

Edukaid ettevõtmisi kõigile liikmetele ja kohtume konkursil järgmisel kevadel!

MOONIKA KUKK

Turundusdirektor

▶ ETTEVÕTJA KÜSIB

Mida tuleb silmas pidada koolituskulude hüvitamise kokkuleppe sõlmimisel?

Ettevõtte peab töölepingu seaduse kohaselt tasuma koolituskulude eest, mis on vajalikud töötaja tööalaste teadmiste ja oskuste arendamiseks. Kui ettevõtte on nõus panustama töötaja koolitamisega rohkem kui seadus nõuab, siis tasub mõelda koolituskulude hüvitamise kokkuleppe sõlmimisele. See on mõistlik näiteks juhul, kui ettevõtte on valmis tasuma töötaja ülikooliõpingute eest.

Koolituskulude hüvitamise kokkuleppe peab olema sõlmitud kirjalikult ning selles tuleb välja tuua koolituse sisu ja kulud. Koolituse sisu puhul tuleks märkida, mis koolitusega on tegemist, millal see toimub ning kes on korraldaja. Kulude osas tuleks kirja panna, millise summa ulatuses tasub ettevõtte töötaja koolituskulud.

Lisaks peab kokkuleppes sisalduma siduvusaeg ehk periood, mille jooksul peab töötaja ettevõtte heaks töötama. Selle eesmärgiks on anda ettevõttele kindlustunnet, et töötaja ei lähe koheselt pärast koolituse läbimist mujale tööle. Siduvusaaja kestus võib seaduse kohaselt olla kuni kolm aastat ning see periood ei tohi olla koolituskulusid arvestades ebamõistlikult pikk. Näiteks kui ettevõtte ja töötaja on sõlminud kokkuleppe, et ettevõtte maksab kinni töötaja rootsi keele kursused (töötajal ei lähe rootsi keelt igapäevatoos vaja), mille maksumus on 100 eurot, siis ei ole 3aastane siduvusaeg ilmselt mõistlik.

Kui töötaja ei pea kokkuleppest kinni ning soovib enne siduvusaaja lõppemist töölt ära minna, peab ta hüvitama ettevõt-

te poolt tasutud koolituskulud proportsionaalselt siduvusaaja lõpuni jäänud ajaga. Näiteks kui ettevõtte maksis koolituse eest 5000 eurot ja siduvusaeg oli 2 aastat, siis peaks töötaja hüvitama ettevõttele 2500 eurot, kui ta soovib töölt lahkuda aasta enne siduvusaaja lõppu.

▶ *Kui teil tekib koolituskulude hüvitamise kokkuleppe osas küsimusi, siis võtke ühendust Kaubanduskoja juristidega juristid@koda.ee.*

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja

► JURISTI TÖÖLAUALT

Rahandusministeerium karmistab nõudeid kiirlaenuandjate tegevusele

Valitsus on kiirlaenuuru reformimise eesmärgil töötanud välja krediidiandjate ja -vahendajate seaduse eelnõu, millega kehtestatakse laenuandjate ja -vahendajate tegevusele mitmeid nõudeid. Sealjuures on tegemist eelkõige SMS-laenu andjate tegevuse korrastamisele suunatud regulatsiooniga. Eelnõuga seatakse sisse tegevusloa taotlemise kohustus ja koondatakse krediidiandjad ja -vahendajad finantsinspektsiooni järelevalve alla. Lisaks seatakse eelnõuga ettevõtetele hulgaliselt erinevaid administratiivnõudeid. Eelnõu põhiliseks eesmärgiks on vähendada tarbijatele laenamisega kaasnevaid negatiivseid sotsiaal-majanduslikke tagajärgi.

EELNÕUGA KEHTESTATAVAD NÕUDED

Nagu mainitud, kehtestatakse eelnõu alusel tegevusloa omamise kohustus kõigile ettevõtetele, kelle peamiseks tegevuseks on laenuandmine. Nõue laieneb sealjuures ka laenu vahendamise tegevatele ettevõtetele ning hoiu-laenuühistutele. Tegevusloa tuleb taotleda finantsinspektsioonilt ning loa taotlusega koos on vajalik esitada erinevaid andmeid oma tegevuse kohta, sealhulgas põhikiri ja äriplaan, aga ka teave audiitori ja siseaudiitori ning töötajate nõuetele vastavuse kohta.

Samuti sätestatakse eelnõuga krediidiandjatele ja -vahendajatele märksa kõrgem kapitali nõue, kui seda äriseadustik osäühingute ja aktsiaseltside jaoks ette näeb. Kohustuslik kapitali suurus on eelnõu kohaselt vähemalt 50 000 eurot, mis peab olema täies ulatuses sisse makstud. Vastav tõend kapitali olemasolu ja sissemaksimise kohta tuleb finantsinspektsioonile tegevusloa taotlemisel ka esitada.

Lisaks eelnevale on eelnõuga kehtestatud järelevalvetasu maksimise kohustus. Eelnõu kohaselt saab krediidiandjatele kehtestada järelevalvetasu vahemikus 0,05 kuni 0,5 protsenti krediidiandja varade mahust ning kredidivahendajatele

vahemikus 0,5 kuni 5 protsenti krediidivahendaja vahendustasude summast. Tasu täpne määr kehtestatakse igal aastal eraldi, kuid eelnõus prognoositu kohaselt saab keskmine järelevalvetasu suurus olla maastas 10 000 – 20 000 eurot. Suuremate laenuandjate puhul võib tasu suurus olla koguni 40 000 – 50 000 eurot.

Eelnõu tasandil on reguleeritud ka krediidiandjate ja -vahendajate asutamise ning juhtimise tingimused, töötajate tasustamise tingimused ning kindlaks määratud nõuded krediidiandjate ja -vahendajate töötajate pädevusele. Samuti on eelnõuga sisse seatud siseauditi läbiviimise kohustus. Lisaks määratletakse eelnõuga ka reeglid, mil viisil on võimalik laenuteenuseid osutada teistes liikmesriikides.

Uus seadus on plaanitud jõustuma 2015. aastal. Tegevusnõuded ja tegevusloa kohustus plaanitakse jõustada 2016. aasta algusest.

ISTOCKPHOTO

MIS ON OLULISEMAD MUUDATUSED?

- » Kõik krediiti andvad isikud, kelle jaoks see on püsiv ja peamine tegevus peavad taotlema Finantsinspektsioonilt tegevusloa.
- » Krediidiandjate ja -vahendajate algkapital peab olema suurusega vähemalt 50 000 eurot.
- » Kõigile laenufirmadele kehtestatakse jooksev järelevalvetasu.

► Üldiselt toetab Kaubanduskoda eelnõuga seatud kiirlaenuturu korrastamise eesmärki ning tegevusloa taotlemise kohustuse sisseseadmist, kuid on esitanud eelnõule mitmeid muudatusettepanekuid, mis puudutavad eelnõuga seatud kõrgeid nõudmisi.

sanktsioonimäärad ning järelevalvetasu peaksid olema madalamad. Kaubanduskoda leiab, et ehkki kiirlaenuturu korrastamine on tervitatav, peavad ettevõtjatele kehtestatavad nõuded olema proportsionaalsed taotletava eesmärgiga ning mitte olema ettevõtlusvabadust piiravad.

MUUD KIIRLAENUTURGU PUUDUTAVAD SEADUSEMUUDATUSED

Nagu mainitud, on krediidiandjate ja -vahendajate seaduse eelnõu vaid osa valitsuse kavast kiirlaenuturu reformida. Viimase aasta jooksul on töötatud välja ka muudatused, mis puudutavad kiirlaenuandjate poolt antavatele laenudele krediidikulukuse määra lae kindlaksmääramist. Nimelt on valitsuse poolt heaks kiidetud justiitsministeeriumis välja töötatud eelnõu, mille kohaselt soovitakse langetada krediidikulukuse ülempiiri kolmekordse Eesti Panga viimati avaldatud keskmise krediidiasutuste poolt eraisikutele antud tarbimislaenude kulukuse määrale. Sealjuures näeb viidatud eelnõu ette, et kui tarbija poolt tasumisele kuuluva krediidikulukuse määr aastas ületab viidatud piirmäära, on tarbijaga sõlmitud leping tühine. Samuti keelatakse viidatud eelnõuga tarbijalepingust tulenevate vaidluste vahekohtule lahendada andmine, st tarbijavaidluste lahendamine hakkab tulevikus toimuma vaid riiklikes kohtutes. Reformi raames on justiitsministeeriumi poolt kooskõlastamiseks esitatud ka eelnõu,

millega seatakse konkreetsed ülempiirid tarbijalt nõutavate sissenõudmiskulude suurusele. Lisaks eelnevale on majandus- ja kommunikatsiooniministeerium töötanud välja reklaamiseaduse muutmise seaduse eelnõu, millega plaanitakse keelata teles, raadios ja internetis tarbijale suunatud laenulepingute (nt kiirlaen, eluasemelaen) reklaam.

► *Kui teil on kiirlaenuturu reformiga seonduvalt täiendavaid küsimusi, võtke ühendust Kaubanduskoja juristidega aadressil juristid@koda.ee*

KAUBANDUSKODA ESITAS SEADUSEELNÕU KOHTA MITMED ETTEPANEKUD

Kaubanduskoda on samuti kaasatud krediidiandjate ja -vahendajate eelnõu väljatöötamise protsessi ning avaldanud eelnõu osas liikmetelt saadud tagasiside alusel arvamust. Üldiselt toetab Kaubanduskoda eelnõuga seatud kiirlaenuturu korrastamise eesmärki ning tegevusloa taotlemise kohustuse sisseseadmist, kuid on esitanud eelnõule mitmeid muudatusettepanekuid, mis puudutavad eelnõuga seatud kõrgeid nõudmisi. Täpsemalt tegi Kaubanduskoda ettepaneku jätta eelnõu kohaldamisalast välja hoiu-laenuühistud ning krediidivahendajad, pikendada perioodi, mille jooksul ettevõtte saaksid oma tegevuse eelnõus sätestatuga vastavusse viia ning sealjuures muuta tegevusloa taotlemise protsessi vähem keerukaks. Samuti avaldas Kaubanduskoda arvamust, et eelnõuga ette nähtud kapitali nõue,

KATRE RUGO

Jurist

JURISTI TÖÖLAUALT

Idufirmade ettevõtluskeskkond paraneb

Eesti idufirmade edulood on tõestanud, et piisavalt hea ja innovaatilise idee korral pole miski võimatu. Hetkel tegutseb Eestis umbes 200 idufirmat, mis esmapilgul ei tundugi väga suur hulk. Samas, kui arvestada meie rahvaarvu, on ühe elaniku kohta Eestis sama palju idufirmasid kui Ameerika Ühendriikides. Viimane on ka põhjuseks, miks on Eestit hakatud kutsuma ka kui Baltikumi Silicon Valley.

Seega pole üllatav, et riik on võtnud üheks oma eesmärgiks muuta idufirmade loomine ja ettevõtluskeskkond veelgi soodsamaks. Seetõttu on justiitsministeeriumil valminud eelnõu, millega soovitakse muuta äriseadustiku osäühingut puudutavat regulatsiooni iduühingute profiilile sobivamaks. Muudatuste kõrgem eesmärk on motiveerida iduühinguid Eestisse jääma ning aidata neil leida investoreid ka riigist lahkumata.

IDUFIRMAT ISELOOMUSTAB PIDEV ARENG

Idufirma (inglise keeles *start-up*) on alustav ettevõtte, mis on asutatud uue ja innovaatilise toote või teenuse väljatöötamiseks. Idufirmasid iseloomustab toote või teenuse pidev areng ning alles väljakuunev kliendibaas.

Kindlasti on ekslik arusaam, et idufirmad tegutsevad ainult tehnoloogia valdkonnas. Nimelt – idufirma võib tegutseda mis tahes valdkonnas. Samas on iduühingu seostamine tehnoloogia valdkonnaga igati mõistev, sest enamik neist on just nimelt tehnoloogiaettevõtteid, sh ka Eesti ühed tuntumad idufirmad nagu Skype, TransferWise, GrabCAD jne.

Nagu eelnevalt mainitud, on üheks idufirmat iseloomustavaks tunnuseks toote või teenuse pidev arendamine. Tehnoloogia on valdkond, kus arendamise kulud on üsna madalad. Seega võivad madalad arendamise kulud olla ka üheks põhjuseks, miks enamik idufirmasid te-

gutsevad just nimelt tehnoloogia valdkonnas.

Idufirmasid iseloomustab ettevõtte kiire kasv ja areng, mis omakorda eeldab investoreid. Kiirema arengu saavutamiseks on loodud idufirmade tarvis mitmeid ettevõtte kiirendeid (inglise keeles *accelerator*), mille eesmärk on toetada alustavat ettevõtet rahaga. Vastutasuks saab investor idufirmas osaluse. Ühed tuntumad ettevõtte kiirendid Eestis on näiteks Startup Wise Guys ja GameFounders.

OSAÜHINGU REGULATSIOON MUUTUB PAINDLIKUMAKS

Selleks, et idufirmad ei peaks investorite kaasamiseks Eestist lahkuma, on justiitsministeeriumil kavas teha äriseadustikus mitmeid muudatusi. Täpsemalt soovitakse muuta osäühingut puudutavat regulatsiooni paindlikumaks. Muudatused jõustuvad 1. juulil 2015. aastal.

▶ Selleks, et idufirmad ei peaks investorite kaasamiseks Eestist lahkuma, on justiitsministeeriumil kavas teha äriseadustikus mitmeid muudatusi.

Põhjus, miks soovitakse muuta just osäühingu regulatsiooni, on lihtne – osäühingu juriidiline vorm on alustavale ettevõttele kõige odavam ja lihtsam viis ettevõtte registreerida. Näiteks on võimalik osäühing asutada ka ilma sissemakset tegemata, samas kui aktsiaseltsi asutamisel tuleb koheselt teha 25 000 euro suurune sissemakse. Samuti, erinevalt aktsiaseltsist, puudub osäühingul nõukogu moodustamise ja audiitorkontrolli kohustus. Seetõttu on enamik Eestis tegutsevaid

OLULISEMAD MUUDATUSED:

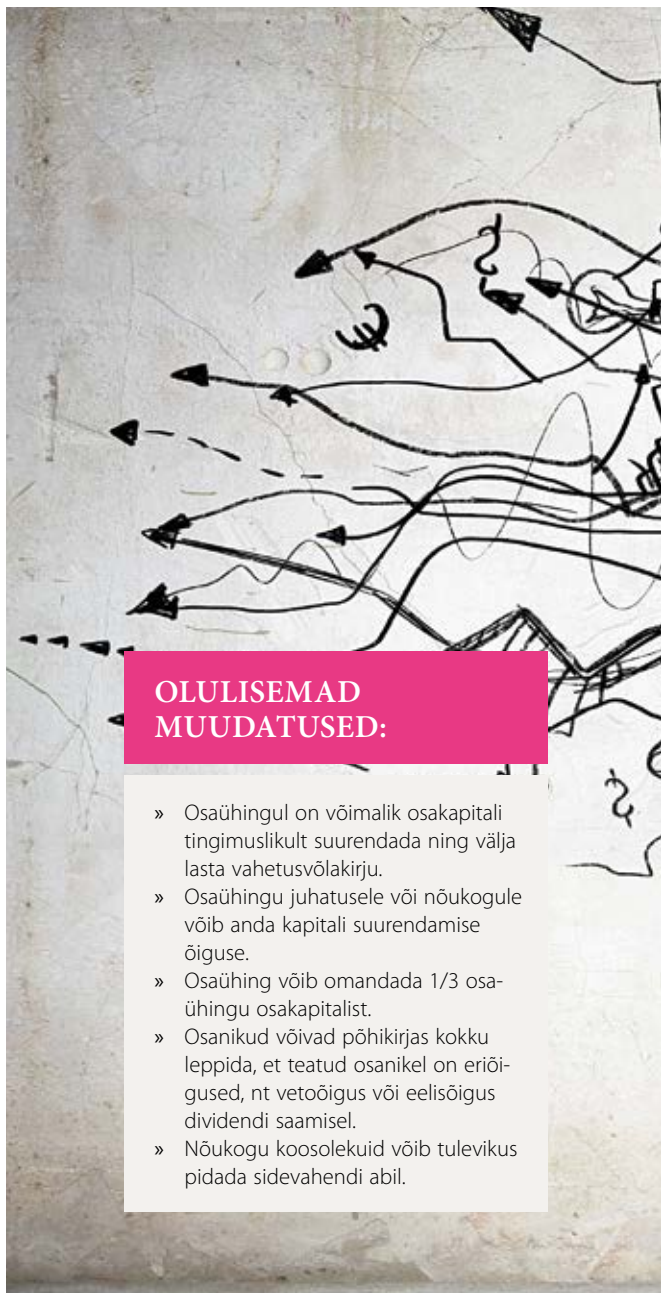
- » Osäühingul on võimalik osakapitali tingimuslikult suurendada ning välja lasta vahetusvõlakirju.
- » Osäühingu juhatusele või nõukogule võib anda kapitali suurendamise õiguse.
- » Osäühing võib omandada 1/3 osäühingu osakapitalist.
- » Osanikud võivad põhikirjas kokku leppida, et teatud osanikel on erioigused, nt vetoõigus või eelisõigus dividendi saamisel.
- » Nõukogu koosolekuid võib tulevikus pidada sidevahendi abil.

idufirmasid valinud oma juriidiliseks vormiks just osäühingu.

PEAMISED MUUDATUSED ÄRISEADUSTIKUS

Üheks oluliseks muudatuseks on, et tulevikus on osanikel võimalik põhikirjas kokku leppida, et teatud osanikel on erioigused, nt vetoõigus või eelisõigus dividendi saamisel.

Sarnaselt aktsiaseltsiga soovitakse osäühingule anda õigus suurendada osaka-

ISTOCKPHOTO

pitali tingimuslikult ning väljastada selle jaoks vahetusvõlakirju. Muudatust on eelkõige vaja selleks, et iduühingul oleks lihtsam kapitali kaasata.

Pidevalt areneva iduühingu jaoks on äärmiselt oluline, et juhtorganid saaksid võimalikult kiiresti reageerida ettevõtte igapäevasele kapitalivajadusele. Seetõttu plaanitakse tulevikus anda osanikele õigus delegeerida kapitali suurendamise otsuse tegemine juhatusel või nõukogule.

Veel plaanitakse kehtestada osäühingule aktsiaseltsiga sarnane osade märkimise regulatsioon. Ka on kavas lubada osäühingul endal omandada kuni 1/3 osakapitalist, mida kehtiva seaduse kohaselt võib osäühing teha kuni 1/10 osakapi-

talist. Lisaks eelnevalt mainitule on kavas võimaldada nõukogu koosolekuid pidada ainult sidevahendi abil.

KAUBANDUSKODA KUTSUB ETTEVÕTJAJD IDUÜHINGUTE KÜSITLUSELE VASTAMA

Kaubanduskoda on koostanud äriseadustiku muudatuste kohta ka lühikese küsitluse, mis on leitav Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee. Tänaeks laekunud tagasiside põhjal toetavad ettevõtjad plaanitavaid muudatusi. Ollakse seisukohal, et muudatused võiksid motiveerida idufirmasid Eestisse jääma. Samuti usutakse, et muudatused aitaksid iduühingutel ilma Eestist lahkumata leida investoreid.

► *Äriseadustiku muudatusi puudutavate küsimuste korral on võimalik pöörduda Kaubanduskoja juristide poole e-posti aadressil juristid@koda.ee.*

SIMOONA HION

Jurist

▶ TÖÖTAJA

Kuidas parandada töötaja töövõimet

Kuidas rakendada defitsiitne ja kõrgeltkvalifitseeritud töäjõud senisest efektiivsemalt tööle ja teenida rohkem kasumit? Kaldun arvama, et see mõte keerleb paljude tööandjate peades. Eestis kui postkommunistlikus riigis, kus ollakse harjunud suhteliselt madala töövõimega ja kus on veel suhteliselt suur osakaal riigist välja veetaval toorainel ja alltöövõtul, võtab ilmselt veel pisut aega, et jõuda töäjõu väärtuse hindamisel järele arenenud riikidele. Parima kinnituse vajaduse olemasolust annab just meie kui e-riigi staatus. Kui arvestada viimastel aastatel müüdud edukate IT-firmade hindu, on selge, milline tähtsus on kvalifitseeritud töäjõul, kes loob lisaväärtust. Lihtne matemaatika annab vastuse tippspetsialisti ühe töötunni maksumusest.

MILLISED VÕIKSID OLLA TÖÖANDJA VÕIMALUSED SÄILITADA RENTAABLUST TÖÖJÕU ARVEL?

Vastus on lihtne! Parem hoolitsus! Ergonoomiline töökeskkond aitab töäjõukadu aeglustada, aga aeg teeb siiski oma töö.

On uurimatagi selge, et kõrgeim töövõime on töötajal just hommikupoolikul, kui hommikukohv joodud ja pea selge. Mida rohkem liigub aega lõuna suunas, seda suuremaks muutub ka töäjõukadu! Peale lõunasööki, kui verevarustus ringi paikneb ja varasemast suurem kogus verd on seotud seedeprotsessiga, oleks paras aeg töötajatele tikud välja jaga, et silm arvutiekraani taga kinni ei vajuks. Kus on väljapääs, et seda nukrat olukorda muuta? Kuidas taastada töötaja töövõimet tööpäeva kestel?

PALJUDES FIRMADES ON LEITUD KAVAL JA KASULIK LAHENDUS.

Saksamaal on paljudes firmades kombeks teha pikki lõunapause, et töötaja jõuaks taastuda ja et lõunapausi sisse mahuks ka väike lõunainak. Igati mõislik ja töötajat säästev töökorraldus.

Eriti oluline istuva eluviisiga inimestele, kelle selg saab pikast istumisest puhata ja lülivaheketastes taastub normaalne ainevahetus, mis tagab ka seljale pika vastupidamise. Pole kuulda olnud, et

meil sellist töökorraldust rakendatud oleks. Kuna tööga seotud seadusandlus näeb töötajatele ette puhkepausid, oleks igati tore, kui tööandja just töötajatele mõeldes paigutaks puhkeruumi sellise kangi, kus töötaja end pisut riputada saaks ja taastaks oma selga.

Mis aga vaimse töövõime taastamisse puutub, siis siin oleks palju abi töökabinetti külastavast *on-site* massaažitooliga tublist massöörist. Sellist teenust tellivad oma töötajatele paljud Rootsi firmad. 15-20 minutit istesendis massaaži võtab tööajalt vähemalt kahetunni jao väsimust ja annab päeva teisele poolele kõvasti hoogu juurde! Ka mitte vähetähtis ei ole töötaja jaoks kuulumine sellesse hinnatud töötajate nimekirja, kelle kabinetti külastab massöör.

Selline suhtumine kinnistab töötajad töökohale, suurendab rahulolu ja lisab motivatsiooni spanustada senisest veelgi enam eesmärkide saavutamisse.

Kui sellise teenuse pakkumine oma töötajatele ei peaks firmale siiski jõukohane olema, võib ju kasutada kunagise Rooma keiser Nero tarkust, kes sauna minnes nägi, kuidas vana teenekas sõdur end vastu maja nurka masseerib ja kinkis talle orja, kes tema eest hoolitseks. Saunast väljudes oli seinäär vanamehi täis ja hirmus seinä nühkimine käis. Nüüd sai keiser oma veast aru ja soovitas vanadel sõduritel omavahel koopereeruda ja üksteist aidata. Sama põhimõtet saab kasutada ka töökohal.

Tunduvalt odavam kui tellida töötajatele teenust on tellida neile väljaõpe. Oleks ju igati tore ja suhteid säilitav tegevus, kui töökaaslased puhkepausi ajal üksteist abistaks. Ka sellisel tegevusel oleks töövõimele igati positiivne mõju.

Lisaks otsesele füüsilisele mõjule parenenud töövõime näol, on sellisel kolleegi poolt tehtud massaažil ka emotsionaalne külg. Selline üksteise abistamine töökohal mõjutab positiivselt suunas kollektiivi sisekliimat ja parandab töötajatevahelisi suhteid.

▶ Selline suhtumine kinnistab töötajad töökohale, suurendab rahulolu ja lisab motivatsiooni panustada senisest veelgi enam eesmärkide saavutamisse.

MILLEST ALUSTADA?

Kui valik langeb teenuse kasuks, tuleks silmas pidada mõningaid olulisi aspekte teenuse valikul. Esiteks seisab tellija valiku ees, millist teenust ehk massaažiliiki valida? Kui teha firmasisesena küsitlus, oleks ilmselt naistöötajate valik kas klassikaline või aroomimassaaž, mehed eelistaksid aga hoopis spordimassaaži.

Minu sõbralik soovitus kolleegidele. Need eelpoolnimetatud massaažid mõjuvad küll soodsalt töötaja immuunsüsteemile, mis aitab külmadele vastu panna ja vähendab haigestumist, aga tööpäevakeskseks lõõgastuseks või veel vähem töövõime tõstmiseks ei sobi. Peale sellist massaažiseansi on kõige sobilikum mõnusat puhkamist jätkata kodus, et taastada massaažist ja jätkata tööd järgmisel päeval. Vastupidine on aga *on-site* massaaži toime, kus peale lühikest massaaži on töötajad energiat täis ja liiguvad jälle nagu hommikul tööle tulles.

Kui tellid teenust siis ainult professionaalilt. Eestis on arenenud kutsete süsteem ja ka massööridel, kellel on omandatud elementaarne kutseoskuste tase, peaks olema kutsetunnistus ette näidata. Kui otsustate koolituse kasuks oma töötajatele, tuleks valid professionaalne õpetaja.

MARTIN ILVES MSc

M.I. Massaažikool OÜ juhatuse liige,
M.I. Massaažikooli direktor/õpetaja

network

enterprise europe

KONTAKTVISIIDIL BELGIAS

Saare Ereki juht Kaarel Väier (vasakul) kohtumas potentsiaalsete klientidega Blokhuntvillage-st.

16.-19. septembrini viibis Kaubanduskoja korraldatud kontaktvisiidil Belgias Antverpenis kaheksaliikmeline Eesti ettevõtjate delegatsioon. Visiidi raames toimus Belgia tutvustav äriseminar, kahepoolsed kontaktkohtumised Belgia ettevõtetega ning ekskursioon Antverpeni sadamasse. Visiidi toimumist kaasrahastas EAS Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Visiidil osalesid logistika- ja sadamaettevõtted Tallinna Sadam AS, Sillamäe Sadam AS ja SilSteve AS, puidu vääristamisega tegelevad Laesti AS, Saare Ereki AS ja Kroonipuu OÜ, klaasitootja W-Glass OÜ ning mahlade, mooside ja kontsentraatide valmistaja Rõngu Mahl AS.

Külastamas logistikaettevõtet Gosselin Group, vasakult Olavi Tang (Laesti AS), Gosselin Groupi direktor Stephan Guerts, Erik Ringmaa (Tallinna Sadam AS), Walter Van Mechelen (Gosselin Group), Jaanus Paas (SilSteve AS).

Belgia on olnud Eesti ettevõtetele suhteliselt kauge ja tundmatu koht. Visiidi üheks eesmärgiks oligi tutvumine sealse turu nõudlusega, milliste Eesti toodete ja teenuste vastu on huvi, mida saaks Belgiasse eksportida.

Eesti delegatsiooni vastuvõtjaks ja kohalase programmi korraldajaks oli Antwerpen-Waaslandi Kaubanduskoda. Nende poolt valmistati ette äriseminar, kus anti ülevaade Belgia ja Flandria piirkonna majandustegevusest. Tänu Antverpeni sadamale asub piirkond kaupade liikumise ja ümbertöötlemise sõlm-punktis, kus vahemaa suurtesse Euroopa keskustesse, nagu London ja Pariis, on suhteliselt väike. Antverpeni sadamasse saabuvad kaubad liiguvad edasi Saksamaale, Šveitsi, Itaaliasse ja Hispaaniasse. Hea raudteeühenduse tõttu saavad reisijad kiirrongiga Antverpenist Pariisi kahe tunniga.

KONTAKTKOHTUMISED

Visiidi käigus oli korraldatud igale osalevale ettevõtjale kahepoolsed kontaktkohtumised Belgia ettevõtetega ärisidemete sõlmimise eesmärgil. Kuna Eesti jääb ka Belgia poolt vaadatuna suhteliselt kaugeks, siis vastuvõtjatel polnud kerge meie ettevõtetele potentsiaalseid partnereid laua taha leida. Lihtsam oli sadamaettevõtetega, kelle vastu sealsed logistikaet-

Riigihanketeated

IKT

Norras hangitakse võrguseadmeid. Pakkumiste esitamine inglise või norra keeles.

Tähtaeg 21.11.2014. Kood 321

Eestis ostetakse lauaarvuteid.

Tähtaeg 28.11.2014. Kood 322

Leedus hangitakse sõrmejäljelugejaid.

Tähtaeg 18.11.2014. Kood 323

MASINAD JA SEADMED JMS

Norras hangitakse paate ja eripaate.

Tähtaeg 21.11.2014. Kood 324

Rootsis hangitakse mitmesuguseid aiatööriistu, põllu- ja metsatöömehinaid.

Tähtaeg 18.11.2014. Kood 325

Sloveenias hangitakse kerg- ja raskeveokite rehve.

Tähtaeg 20.11.2014. Kood 326

MÖÖBEL, SISUSTUS JA PUHASTARVIKUD

Luksemburgis ostetakse mööblit (meditsiinivaldkond).

Tähtaeg 28.11.2014. Kood 327

Eestis hangitakse desinfitseerimisvahendeid.

Tähtaeg 19.11.2014. Kood 328

Soomes hangitakse suurkõikidele puhastusvahendeid.

Tähtaeg 11.11.2014 Kood 329

Belgias hangitakse moodulmööblit ja meditsiinilist mööblit.

Tähtaeg 18.11.2014. Kood 330

Šveitsis hangitakse puhastustarbeid (luuad, harjad, puhastuslapid ja muud kaubad).

Tähtaeg 17.11.2014. Kood 331

VÕTA ÜHENDUST

▶ Lea Aasamaa
Tel: 604 0083
E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Riigihanketeated

>>>

KINGITUSED

Leedu esindusfunktsiooniga riigiasutus hangib (täpsustamata) kingitusi ja auhindu.

Pakkumiste esitamine kõigis ELi keeltes. Kood 332

Lätis hangitakse münte. Pakkumiste esitamine inglise ja läti keeles.

Tähtaeg 25.11.2014. Kood 333

EHITUSMATERJALID JA TARVIKUD

Soomes hangitakse õhufiltreid ja ventilatsiooniseadmeid.

Tähtaeg 11.11.2014. Kood 334

Saksamaal hangitakse torusid ja manuseid.

Tähtaeg 06.11.2014. Kood 335

MUUD TOOTED, TEENUSED

Norras hangitakse sukeldumisteenu-
seid ja varustust.

Tähtaeg 18.11.2014. Kood 336

Prantsusmaal hangitakse piima.

Tähtaeg 17.11.2014. Kood 337

Rootsis hangitakse pehmepaberi tooteid (salvrätikuid, tualettpaber jms).

Tähtaeg 17.11.2014. Kood 338

Rootsis hangitakse prille.

Tähtaeg 13.11.2014. Kood 339

tevõtted tundsid päris elavat huvi. Huvi tekitas ka puit ja puittooted aiamaajade näol, sest Eesti saematerjal on hindade poolest soodsam kui seni põhiliselt Norrast ja Rootsist tarnitav. Keerulisem oli aga näiteks klaasi ja toiduainetega, sest sealset turul valitseb üleküllus ja keeruline on leida argumenti, mis peaksid Belgia ettevõtteid toiduaineid just Eestist ostma. Nagu ikka, toimivad seal maades väljakujunenud turusuhted ning tarnete kiirus, mis paljuski on seotud usalduse ja geograafilise lähedusega. Uutel ja kaugemalt tulijatel pole lihtne turule siseneda.

Sillamäe Sadamat esindanud Margus Vähi ja sealsamas toimetava terminalettevõtte SilS-teve AS juht Jaanus Paas jäid kontaktkohtumistega väga rahule. „Meil oli neli huvitavat kohtumist siinsete logistikaetevõtetega, millel kõigil on potentsiaali kasvada ärisuheteks,” kommenteeris Paas.

Samas oleks moose ja mahlakontsentraate tootva Rõngu Mahla esindaja Tarmo Prangel oodanud enam. „Kolmest kohtumisest ühel oli tunda huvipuudust. Võib-olla oleks pidanud tegema paremat eeltööd või polnud sealset ettevõtet lihtsalt meie vastu huvi,” arvas Prangel.

ANTVERPENI SADAM

Esimakordselt tulijale jätab sadam oma lõputute kaide, mahutite ja laohoonetega võimsa ja hoomamatu mulje. Tegemist on 13 000 hektaril laiuva ettevõtmisega, kaide kogupikkus on 35 km põhja-lõuna ja 25 km ida-lääne suunas. Kaubamahult on tegemist suuruselt Euroopa teise sadamaga peale Rotterdami ja enne Hamburgi sadamat. 2013. aastal oli kaubakäibe kogumahuks 190,8 milj tonni, millest enamuse moodustavad konteinerveod 102 milj tonniga.

Mastaabist annab tunnistust fakt, et sadamaalal paikneb tuumaelektrijaam ja neli nafta ümbertöötlemistehast. Sadamasse saavad sisse sõita maailma suurimad konteinerlaevad, mis mahutavad 18 000 konteinerit. Uutes konteinerterminalides on töö täielikult automatiseeritud, mis tähendab, et tohtu arvu konteine-

rite laadimist ja paigutamist teevad kraanad, mida ei juhi inimene, vaid arvuti.

Hiiglaslikud on toiduainete laod, kus toimub kaupade esmane töötlemine ja pakendamine. Lõuna-Ameerikast konteineritega saabuv suhkur demagnetiseeritakse ja puhastatakse ning pakendatakse erinevate suurustega kottidesse. Puuviljaladudes hoitakse vajalikul temperatuuril Aafrikast saabuvaid banaane, ananasse ja muud taolist, mida sealt edasi Euroopasse transporditakse.

Huvitav oli teada, et kaupade sadamast edasi transportimisel on suur osakaal pargastel, mis täna on 34% ning 2020. aastaks peab tõusma 43%. Pargased on mööda jõgesid sõitvad jõelaevad, mis jõuavad Antwerpenist peale võetava kaubaga välja kuni Lõuna-Saksamaani.

Eesti ja Antwerpeni sadama vaheliseks kaubamahuks 2013. a oli 1,3 milj tonni. Sellest 789 tuhat tonni liikus Eestist Antwerpenisse naftatoodete ja konteinerite näol ning 319 tuhat tonni vastupidisel suunal konteinerite ja kemikaalidena.

Visiidi läbiviimisel tänan Eesti Suursaadkonda Belgias ja suursaadikut Gert Antsut, kes enne visiiti kohtus hommikukohvilil Kaubanduskojas Belgia vastu huvi tundvate Eesti ettevõtjatega ning oli kohal ka ärikohtumisel Antwerpenis.

TOOMAS KUUDA

Pärnu esinduse juhataja

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

ELMIA SUBCONTRACTOR MESS JA SUBCONTRACTOR CONNECT 2014 KONTAKTKOHTUMISED

11.-12. novembril Jönköpingis Rootsis

Populaarne allhankemess ja kontaktkohtumiste üritus toob igal aastal kokku enam kui 30 riigi müüjad ja hankijad. Stendiste oli möödunud aastal 1200 ning külastajaid 15 000. Erinevate ärikontaktide loomiseks korraldatav kontaktkohtumiste üritus toimub messi raames juba 10. korda. Möödunud aasta üritusel osales 142 ettevõtet 19 riigist ning kahel päeval toimus kokku 588 kohtumist.

Registreerimise tähtaeg 24.10.2014.
Osalemistasu välisettevõtjale 2000 SEK.

► **Registreerimine ja lisainfo:**
[www.b2match.eu/
subcontractorconnect2014](http://www.b2match.eu/subcontractorconnect2014)

WIKICOMMONS

Messil on esindatud järgmised valdkonnad:

- » elektroonika,
- » mikroelektronika,
- » tööstustootmine,
- » katmisprotsessid,
- » tööpingid,
- » mehaanilised protsessid (treimine, vormimine, puurimine, lihvimine, freesimine, planeerimine, lõikamine),
- » pinnase töötlemine (värvimine, poleerimine, CVD, PVD),

PRECISION FAIR 2014 JA KONTAKTKOHTUMISED

12.-13. novembril Veldhovenis Hollandis

WIKICOMMONS

14. korda toimuvale täppistehnoloogiatele keskenduvale messile, konverentsile ja kontaktkohtumiste oodatakse osalejaid, kes on huvitatud valdkonna uutest tehnoloogiatest, lahendustest ja toodetest. Üritus on mõeldud ka neile, kes soovivad luua uusi kontakte ja leida partnereid. Hollandi ettevõtjate kõrval on enim osalejaid Belgiast ja Saksamaalt, aga ka teistest riikidest.

Valdkondlikud märksõnad:

- » täppistöötlemine,
- » söövitamine,
- » kõrgtehnoloogilised instrumendid,
- » pinnasetöötlemine,
- » optika,
- » kalibreerimine,
- » fotoonika,
- » mikro- ja nanotehnoloogia,
- » liikumise juhtimissüsteemid,
- » funktsionaalsed katmised ja materjalid.
- » MEMS ja Sensor, Piezo ja Vision tehnoloogiad.

Kontaktkohtumistele registreerimise tähtaeg 10.11.2014

Osalemine kontaktkohtumisteüritusel ja messil on eelregistreerunutele tasuta.

Koostööpakkumised

Rootsi ettevõtte otsib ökoloogilisest froteeriidest toodete tootjat uute prototüüptoote valmistamiseks (nt käterätid, hommikumantlid, näo- ja käterätikud jne).

Kood: BRSE20141002001

Rootsi ettevõtte otsib lasteriie tootjat, kes saab pakkuda täislahendust kõikide materjalide ja detailide osas (nööbid, lukud jm). Riided on mõeldud 0-6aastastele lastele ja koosnevad mitmest tooterühmast (nt püksid, retuusid, mantlid jne)

Kood: BRSE20141001001

Hispaania meditsiiniinstrumentide ja seadmete hulgamüügile spetsialiseerunud väikeettevõtte pakub kaubavahetusteenuseid meditsiiniinstrumentide ja -tarvikute tootjatele.

Kood: BRES20140929002

Prantsusmaa tellimusmööbli ning treppide tootmisele ja müügile spetsialiseerunud väikeettevõtte otsib kasest ja pöögist liimpuit- ja täispuittoodete tarnijaid (nt liistplaadid, täispuidust paneelid, lamineeritud vineer – LVL).

Kood: BRFR20140910001

Hollandi käekotte ja aksessuaare disainiv firma otsib nahktoodete tootjat uute käekottide ja nahast aksessuaaride kollektiivse tegemiseks.

Kood: BRNL20140916001

Sloveenia julgeoleku-, politsei-, sõjaväe- ja jahitarvete edasimüüja otsib uusi riide, IT-seadmete tootjaid ja tarnijaid, kes soovivad siseneda Sloveenia ja Balkani turgudele ja pakub kaubavahetusteenuseid.

Kood: BRSI20140905001

>>>

KOOSTÖÖPAKKUMISTE
KONTAKTIDE INFO:

► **Aleksandra Kriventsova**
Tel: 604 0082
E-post:
Aleksandra@koda.ee

Koostööpakkumised

>>>

Rootsi ettevõtte on looduslike töötlemata toiduainete turustaja ja otsib orgaanilise toidu tootjaid. Toode peab olema toortoode.

Kood: BRSE20140923001

Norra ettevõtte on spetsialiseerunud puuetega inimeste vajadusteks abitoodete toomisele ja pakub allhanget ettevõttele tehniliste osade tootmiseks. Nõutud on järgmised tööd: painutamine, lõikamine, keevitamine, torupainutus, pinna katmine jne. Kõik abivahendid valmistatakse individuaalsete vajaduste järgi.

Kood: BRNO20140918001

Slovakkia reklaamifirma otsib trükikohta, kes osutaks kvaliteetset trükiteenust mõistliku hinna eest.

Kood: BRSK20140918001

Läti juhtiv ehitusettevõtte pakub allhanget ehitusettevõttele rekonstrueerimistöde teostamiseks ja uute (äri)hoonete ehituseks (haridus-, tervishoiuasutused, spordikeskused jne).

Kood: BRLV20140924001

KOOSTÖÖPAKKUMISTE KONTAKTIDE INFO:

▶ **Aleksandra Kriventsova**
Tel: 604 0082
E-post: Aleksandra@koda.ee

SMART MOBILITY MATCH 2014 KONTAKTKOHTUMISED SMART MOBILITY WORLD KONVERENTS JA MESS

13. novembril Torinos Itaalias

Olete oodatud huvitavale üritusele, mille eesmärk on koondada targad lähenemised linnades (*smart cities*) rõhuasetusega digitaalsel infrastruktuuril ja targa mobiilsusega seonduval (*smart mobility*) ning innovaatilistel tehnoloogiatel ja lahendustel.

Olulised märksõnad:

- » tehnilised teemad,
- » pilv ja suured andmekogud,
- » infrastruktuuride küberjulgeolek,
- » juhtmevaba ja satelliitside,
- » GNSS (GPS, Galileo, Glonass),
- » navigatsiooni ja asukoha määramise süsteemid,
- » targad parkimise ja piletsüsteemid,
- » telemaatikateenused,
- » liiklussüsteemide juhtimine,
- » energiaefektiivsed lahendused,
- » hädaolukord ja ohutus jpm.

Registreerimise tähtaeg kontaktkohtumiste üritusele 05.11.2014.

Kontaktkohtumiste üritusel **osalemine tasuta.**

▶ **Lisainfo ja registreerimine:**
www.b2match.eu/smw2014

TECH INDUSTRY 2014: KONTAKTKOHTUMISED JA MESS LÄTIS

4.- 5. detsembril Riias Lätis

Balti piirkonna üks olulisim valdkonna mess ootab ka sel aastal huvitatud ettevõtjaid jt osalejaid tööstussektori viimastest uudistest osa saama ja uusi partnerlussuhteid looma.

Tech Industry kontaktkohtumiste üritusele oodatakse osalema ettevõtete esindajaid, teadus-arendusspetsialiste ja teadlasi, ülikoolide

esindajaid, tehnoloogiast huvitatud ja samuti vahendavaid organisatsioone, investoreid, avaliku sektori esindajaid jt.

Seotud sektorid:

- » masinaehitus;
- » metallitöö;
- » automaatika;
- » elektroonika;
- » elektrotehnika;
- » innovaatilised tehnoloogiad;
- » seadmed ja tarvikud;
- » töövahendid.

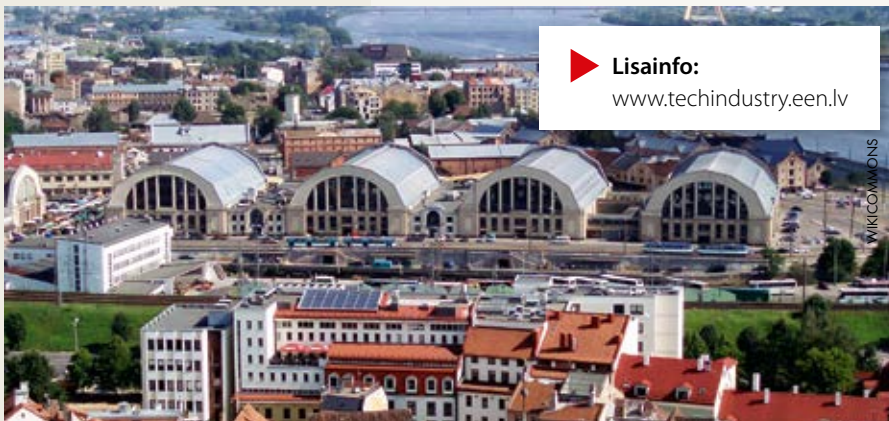
Olulised kuupäevad:

17. november: registreerumine ja ettevõtte profiili esitamine

24. november: kohtumiste valimine

Osalemistasu:

kontaktkohtumiste üritus on tasuta.

▶ **Lisainfo:**
www.techindustry.ee.lv

▶ TAGASIVAADE

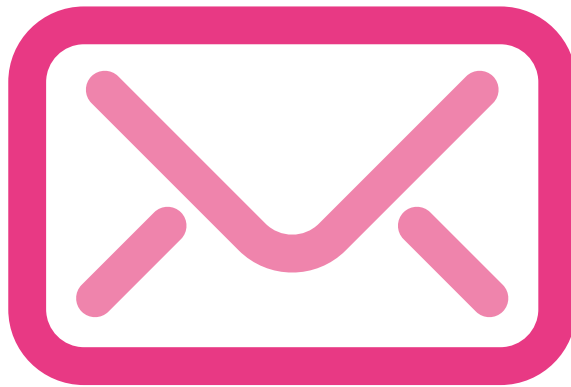
Marek Helm: Drastilisi uuendusi rohkem ette näha ei ole

8. oktoobril toimus Pärnus ettevõtlusnädala raames ärihommikusöök, kus suure hulga ettevõtjatega kohtus maksu- ja tolliameti peadirektor Marek Helm. Jututeemadeks olid sel aastal jõustunud või jõustuvad ning ühiskonnas elavat diskussiooni tekitanud maksuseaduste muudatused.

Juba toimivatest uuendustest tõi Helm välja ettevõtjate initsiatiivi ehk Kaubanduskoja algatuse, milleks on riigile tasutud maksude avalikustamine. Selle eesmärgiks on saavutada läbipaistvam maksukeskkond ning teadvustada rohkem ettevõtja rolli ühiskonnas. Nüüdsest hakkab maksu- ja tolliamet kord kvartalis oma kodulehel avaldama ettevõtete poolt riigile tasutud maksude kogusumma (sh eraldi ka tööjõumaksude kogusumma). Esmakordselt avaldati ettevõtete tasutud maksud 10. oktoobril.

2014. aasta uutest teemadest puudutas Helm ka 1. juulil tegevust alustanud töötamise registrit, kuhu kogutakse infot Eestis tööd tegevate isikute kohta. Registri loomise peamiseks eesmärgiks on vähendada ebaseadusliku tööjõu kasutamist. Selle uuenduse tulemusena on juba kasvanud üksikisiku tulumaksu laekumine ehk teisisõnu on vähenenud ümbrikupalga maksmise osakaal. Üks näide sellest on omavalitsuste lisaeelarvete tegemine. Näiteks Pärnu linnavalitsus suunas volikokku esimeseks lugemiseks Pärnu 2014. aasta eelarve teise lisaeelarve. Lisaeelarvega suureneb olulisematest põhitegevuse tuludest üksikisiku tulumaks. Põhieelarves prognoositud tulumaksu kasv on mullusega võrreldes kuus protsenti ja tegelik seitsme kuu keskmine kasv 9,05 protsenti.

Maksu- ja tolliameti hinnangul kaotab riik käibemaksupettuste läbi aastas ligi 200 miljonit eurot. Sellest on saanud lausa omaette tööstusharu. Viimased 10-12 aastat on toiminud sama süsteem ja ameti jõudlus on olnud kontrollida ca 3% käibemaksu tagastamise juhtudest, seega on see sisuliselt olnud kontrollimata ala.

▶ Marek Helm kutsus ettevõtjaid üles maksuametiga aktiivsemalt suhtlema.

Ühe uuendusena kehtestatakse käesoleval aastal käibedeklaratsiooni lisa nõude kõiki- de üle 1000euroste tehingute deklareerimiseks. See tähendab, et ettevõtjatel tuleb hakata deklareerima kõiki arveid alates 1000 eurost. Ettevõtjad peavad esimese käibedeklaratsiooni lisa esitama selle aasta 20. detsembriks. Ausale ettevõtjale uus süsteem mingit olulist muudatust kaasa ei too, lisandub vormi tehniline täitmine.

Uuenduse eesmärgiks on vähendada käibe varjamise võimalusi, parandada konkurentsitingimusi ning suurendada maksulaekumist läbi käibemaksuseaduse rikkumistega tekitatud kahju vähendamise. Maksuametile tähendab see lisavõimalusena suuremat kontrollimisressurssi. Kui siiani tegeleti pigem info kogumisega ja veidike jõuti kontrollida, siis nüüd on info kogumise osakaal oluliselt väiksem ja jääb rohkem aega kontrollimiseks.

Uuenduse tulemusena võib küll statistika näidata Eesti ettevõtlikkuse vähenemist, näiteks ei registreerita uusi ettevõtteid enam nii suurel hulgal kui seda tehakse täna (huvitav fakt: 15 000 ettevõtet on hetkel registreeritud 60 füüsilisele aadressile). Eesti sisene müük ja soetus väheneb. Samas kasvab Eesti lisandväärtus, see tähendab käibemaksu tasumise kohustust – hetkel on ca 10 000 ettevõtet, kel lisandväärtust pole, kuid palka töötajatele makstakse.

Ettevõtja küsimuse peale, milline on järgmine Augeiase tall ehk kas Eesti on nüüd valmis, vastas hr Helm, et maksu- ja tolliameti saavutusvajadus on küll suur, aga hetkel drastilisi uuendusi enam ette näha ei ole. Käibedeklaratsiooni lisa nõue on viimase kümnendi suur muutus ja seda ka ametile endale. Kindlasti tõuseb kontrollifoon kvaliteedi mõttes oluliselt kõrgemale tasemele. Tuleviku suurematest töödest nimetas ta vananenud e-maksuameti/e-tolli välja vahetamist. Luuakse täiesti uus e-keskkond, mis saab praegusega võrreldes olema äraspidine. Ehk kui praegu sisestab ettevõtja andmeid, siis edaspidi hakkab ettevõtja kinnitama maksuameti pakutuid andmeid. Helmi kinnitusel liigutakse suunas: mitte inime- ne ei jookse, vaid riik jookseb.

Marek Helm kutsus ettevõtjaid üles maksuametiga aktiivsemalt suhtlema. Näiteks olevat neil väga võimas andmebaas, millest saab andmeid välja võtta piirkondade, sektorite jne kaupa. Pöörduge julgesti endale huvipakkuvate andmete saamiseks! Samuti ollakse avatud igasugusele tagasisidele, mis läheb avatult meeskonnale arutamiseks.

KATI KRASS
Projektijuht

KAUBANDUSKODA TUNNUSTAB

Aasta ettevõtte 2014 on Top Marine OÜ

9. oktoobril toimunud pidulikul auhin-nagalal Eesti Parimad Ettevõtted 2014 pälvis Aasta Ettevõtte tiitli Eesti juhtiv ujuvkaide tootja Top Marine OÜ. Aasta Ettevõtte valiti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) konkursi Ettevõtluse Auhind ning Kaubanduskoja ja Eesti Töoandjate Keskliidu konkursi Konkurentsivõime Edetabel parimate seast.

Mait Palts, Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor ütles, et Konkurentsivõime Edetabel selgitab välja tugevaimad ettevõtted nende edukuse, tulemuslikkuse ja jätkusuutlikkuse järgi. „Tegu on justkui ettevõtte kompleksvõimega, mis avaldub väga heades majandustulemustes - suuremas läbimüügis, paremates finantstulemustes, efektiivsuses ja produktiivsuses. Tunnustame ettevõtteid, kelle areng on

Aasta Ettevõtte 2014
Top Marine OÜ juht
Andy Prodel

EGERT KAMENIK

ARDO KALJUVEE

Konkurentsivõimelisima mikroettevõtte 2014
Entronik OÜ juht
Priit Kollom

ARDO KALJUVEE

Konkurentsivõimelisima suurettevõtte 2014 EMT
ASI juht Valdo Kalm ja
peaminister Taavi Rõivas

ARDO KALJUVEE

Konkurentsivõimelisima väike- ja keskettevõtte 2014 Tallinna Teede ASI
juht Jüri Läll

Lisainfo:

Moonika Kukk
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
moonika.kukk@koda.ee
6040088

aastate jooksul olnud jätkusuutlik ning kes on andnud ühiskonda märkimisväärse panuse. Peame oluliseks võrdselt suurte ettevõtete tunnustada ka väikseid, et nad oleksid eeskujuks ja teerajajaks teistele alustajatele,” lisas Palts.

EASi juhatuse esimehe Hanno Tombergi sõnul on Ettevõtluse Auhind riigi kõrgeim avalik tunnustus silmapaistvatele ja edumeelsetele ettevõtetele. „Oleme konkursi läbi viinud juba 14 aastat ja peame vajalikuks seda traditsiooni kindlasti edasi kanda. Ettevõtete jaoks on ülioluline, et neid märgataks, julgustatakse ja toeta-

take. Ettevõtluse Auhinnaga tunnustame ettevõtteid erinevates kategooriates, kus võtavad mõõtu nii suured kui väikesed, piirkondlikud ja rahvusvaheliselt tuntud ettevõtted,” selgitas Tomberg.

Aasta Ettevõtte žüriisse kuulusid: välisminister Urmas Paet, väliskaubandus- ja ettevõtlusminister Anne Sulling, Eesti Panga president Ardo Hansson, Tallinna Tehnikaülikooli rektor Andres Keevallik, Tartu Ülikooli rektor Volli Kalm, Ettevõtluse Auhind 2013 üldvõitja Kühne + Nagel ASi juhatuse liige Mart Ambur ja Silberauto ASi juhatuse esimees Väino Kaldoja.

2014. aasta Eesti parimate ettevõtete juhid

EGERT KAMENIK

Peaminister Taavi Rõivas:
„Eesti ettevõtete ja ettevõtjate üle võib uhke olla”

EGERT KAMENIK

Õhtu üks meeleoluloojatest – Ellerhein

EGERT KAMENIK

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA JA EESTI TÖÖANDJATE KESKLIIDU KONKURENTSIVÕIME EDETEBELI 2014 VÕITJAD:

Aasta mikroettevõtte

Entronik OÜ

Aasta keskmise suurusega ettevõtte

Tallinna Teede AS

Aasta suurettevõtte

EMT AS

KONKURENTSIVÕIMELISIMAD ETTEVÕTTED TEGEVUSVALDKONNITI:

ABB AS, tööstus- ja energeetika

A. Le Coq AS, toiduainetööstus

Swedbank AS, finantsvahendus

Toyota Baltic AS, hulgikaubandus

EMT AS, side-, kommunikatsioon ja IT

Estravel AS, turism

Tallinna Kaubamaja AS, jaekaubandus

Arealis AS, äriteenindus ja kinnisvara

E.R.S. AS, transport ja logistika

Merko Ehitus AS, ehitus

Olympic Entertainment Group AS,

teenindus

Reaalprojekt OÜ, arhitektuur ja projekterimine

EASI ETTEVÕTLUSE AUHIND 2014 VÕITJAD:

Aasta uuendaja

MP & Partners Engineering OÜ

Aasta eksportöör

Top Marine OÜ

Aasta piirkonna ettevõtte

Loodusvägi OÜ

Aasta disaini rakendaja

La Muu OÜ

Aasta välisinvestor

ABB AS

► Vaata ka:

www.ettevotluskonkurss.ee

EUROOPA UUDISED

Äriteenustest

Alljärgnev tugineb Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) omaalgatuslikule arvamusele „Äriteenuste mõju tööstusele”. Väljakujunenud majanduses annavad üle 70% väljundist ja tööhõivest teenused. Teenuste osakaal ning nende keerukus on kasvamas kõikjal maailmas. Äriteenused on üks oluline kasvutegur. Euroopa Komisjoni andmete kohaselt oli ajavahemikus 1999–2009 äriteenuste keskmine kasvumäär 2,38%, samas kui ELi kõigi majandussektorite keskmine oli 1,1%. Samal perioodil oli tööhõive kasvumäär selles sektoris 3,54%, kui ELi kõigi majandussektorite keskmine oli kõigest 0,77%. ELi üldises majandustegevuses ületab teenustesektori kasv (ehk nn tertsiariseerumine) tootmise oma. Sellele staadiumile järgneb nn kvarteriseerumine, mis on seotud teabe- ja teadmispõhiste teenuste üha suurema levikuga. Samas, kuigi me räägime äriteenustest, ei ole päris selge, millest me räägime.

ÄRITEENUSTE HULK ON KASVANUD

Teenuste ja tööstuse vahel on võimalik määratleda järgmisi teenuste põhilikke:

- tööstuses kasutatavad välisteenused, st äriteenuste sektorist tulevad teenused. Need hõlmavad kõiki operatiivteenuseid (nt tööstuslik puhastusteenus), kutsealaseid teenuseid (nt insenerid) ja muid teenuseid, sealhulgas teadmispõhiseid teenuseid (nt arvutiteenused),
- tööstuses kasutatavad siseteenused, st teenuste liigid, mida osutatakse tööstusharusiseselt,
- tööstuse poolt osutatavad tugiteenused, st teenused, mida tööstus osutab koos oma toodetega (nt müügijärgne teenindus),
- tööstuse poolt osutatavad integreeritud teenused, st teenuse liigid, mis kaasnevad tööstuse pakutavate toodetega (nt tarkvara).

1970. aastatest saadik on äriteenuste hulk märkimisväärselt kasvanud. Nende käive moodustab praegu 2 000 miljardit eurot ja nad annavad tööd 24 miljonile inimesele. Väga palju tegutseb selles valdkonnas just väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid. Äriteenused moodustavad 11,7 % ELi majandusest. See pilt on äärmiselt kirju. Lisaks annavad

äriteenused tõe ärimudelite muutmisele. Interneti tekitatud revolutsiooni tõttu kasvab teenuste mõju nii tootmises kui ka ettevõtete tegevusele üldiselt. Tootmisliine juhivad nüüd tarkvara. Inimtöö osatähtsus väheneb. St tootmine ja äriteenused on omavahel üha rohkem seotud. Vahetegemine nende kahe vahel on sageli kunstlik. Tänapäeval kasutavad ettevõtted sisendeid ning toodavad tooteid ja teenuseid, mis ühendavad endas nii tootmise kui ka teenuste elemente. Selline vastastikmõju on kahesuunaline protsess. Samasuguse järeltule võib teha ka ettevõtlusmaastikul toimunud muutuste põhjal. Teenuste hulga kasv põhjustab ka suuremate ettevõtete jagunemist ja muudab need üsna staatilistest orga-

nisatsioonidest üksusteks, mis põhinevad dünaamilistel kombineeritud vastastikmõjudel enam-vähem sõltumatute (või vähemalt eristatavate) sama ettevõtte või välisettevõtte (allhanked) osade vahel. Väärtusahela killustumine vähendab oluliselt ka sektorite eristamist, kuna sektoritevahelised piirid on ähmastumas.

TEKIB TÄIESTI UUS PILT

Samas aga puuduvad ELi tasandil ikka veel süvaanalüüsid, muu hulgas järgmistel põhjustel:

- mõne suure ettevõtja kõrval koosneb sektor peamiselt lugematutest väheorganiseerunud väikestest ja mikroettevõtjatest, mistõttu äriteenuste sektori hääl on ELi tasandil väga nõrk;

ega nähtavat eestkõnelejat. EMSK leiab, et on äärmiselt vajalik koostada äriteenuste Euroopa tegevuskava.

See peaks hõlmama järgmist:

A. Teadmiste ja tegevuse toetamine:

- teadlikkuse suurendamine ja arutelude edendamine,
- äriteenuste määratlemine ja liigitamine,
- äriteenuste ja nende arengu kohta asjakohase ja usaldusväärse statistika pakkumine.

B. Poliitikavaldkonnad:

- siseturu integreerumise tugevdamine, selle killustatuse vastu võitlemine ja ELi-siseste kaubandustõkete kõrvaldamine,
- standardimise õigusraamistiku ja Euroopa platvormide toetamine,
- telekommunikatsioonisektori siseturu tugevdamine,
- investeerimise soodustamine taristusse, mida on tarvis turvalise digitaalse kommunikatsioonituru jaoks, koostööks ning digikaupade ja -teenuste vahetamiseks,
- andmete ja intellektuaalomandi õiguste kaitsmine,
- regulatiivsete ja õiguslike tõkete vähendamine rahvusvahelisel äriteenustega kauplemisel.

- pideva ja dünaamilise uuendamise- ja leiutamisprotsessi tõttu on väga raske usaldusväärseid klassifikatsioone koostada;
- pikaajaline tähelepanu, mida ELis on pööratud just töötlevale tööstusele, ei ole lasknud toetavate teenuste mõju ausalt ja erapooletult hinnata.

Seetõttu ei ole traditsiooniliste statistikanäitajate, mille puhul tootmise ja teenuste erinevused on teravalt piiritletud, kasutamine õigustatud ega asjakohane. Sisendi/väljundi perspektiivid peaksid muu hulgas ära näitama, millist teenust teenustesektor tootmisele osutab ja millises mahus – ning vastupidi. Ent kõigepealt nõuab see uute statistiliste näitajate kogumite väljatöötamist.

Statistika ei ole ainus muudatusi vajav valdkond. On tarvis konkreetseid ELi algatusi kõigis valdkondades, mis on seotud digitaalrevolutsiooniga ning selle põhjustatud muutustega majanduses ja ühiskonnas. Nii avaliku sektori kui ka kogu ühiskonna teadlikkuse suurendamine on tähtsaim eeltingimus. Äriteenused tuleks võtta aktiivse tööstuspoliitika osaks ning tunnustada prioriteediks ka strateegia „Euroopa 2020” vahearuandes 2015. aastal. EMSK märgib, et siiani on Euroopa Komisjon ja nõukogu teenuste tähtsust alahinnanud. Pool komisjoni peadirektoraatidest osaleb mingil moel teenuste valdkonnas, kuid puudub süstemaatiline lähenemisviis, strateegilisest rääkimata. Selles valdkonnas ei ole selget poliitikat

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja
esindaja EMSKs

KAUBANDUSKODA PAKUB

WIKICOMMONS

Avarda oma võimalusi rahvusvahelistel messidel

Üldjuhul Kaubanduskoda eraldi ainult messide külastamist ei korralda. Küll aga oleme võimaluse korral välisvisiitide programmi lisanud messikülastuse, kui mõni huvipakkuv just sel ajal satub meie visiidi sihtriigis olema.

Kontaktkohtumiste üritused, visiidid erinevatesse riikidesse, seminarid, koolitused jm, mille organiseerimisel Kaubanduskoda osaline on, leiate meie kodulehel ürituste alt: www.koda.ee/koik-uritused

MESSIINFO

Kaubanduskoda vahendab informatsiooni rahvusvaheliste messide, konverentside, seminaride, kontaktkohtumiste ürituste ja muude rahvusvaheliste ürituste kohta.

Kasulikku messiinformatsiooni (nt maaülevaated eksportööridele, mõnede enam tuntud ja Eestile geograafiliselt lähemal asuvate messikeskuste koduleheküljed jne) oleme kokku kogunud oma kodulehele www.koda.ee/teenused/messid

Sealt leiate ka rahvusvaheliste messide andmebaasid –

www.auma.de ja www.eventseye.com

Otsingut saab teostada nii toimumisaja, toimumiskoha kui ka tegevusvaldkonna järgi.

Tegevusala otsingusse sisestades (valige ka aasta, nt 2015, kui soovite messile minna järgmisel aastal) ilmub teie ette nimekirja messidest, mis antud valdkonnas maailmas toimuvad. Igale messile eraldi klikates saate juba täpsemalt konkreetse

messi kohta lugeda ja enamikel juhtudel on seal ära toodud ka messi kodulehekülg.

Valik messe ja rahvusvahelisi üritusi üle maailma oleme välja toonud ka meie rahvusvaheliste ürituste kalendris:

www.koda.ee/messid/kalender/

Palume lahkesti selle kalendriga tutvuda - täiendame seda pidevalt ning ehk leiate oma ettevõtte esindajale sobiva ürituse teadmiste kogumiseks, kogemuste vahetamiseks või kontaktide loomiseks.

ÜHISSTENDID

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) korraldab riiklike ühisstende valitud messidel, nende nimekirja leiate:

www.eas.ee/et/ettevotjale/eksport (Rubriik: Osale välismessil).

Nendele valitud messide riiklikele ühisstendidele on Eesti ettevõtetel võimalik osalema kandideerida, messil oma tooteid/teenuseid tutvustada, kontaktvõrgustikku laiendada ning juba olemasolevatelt või uutelt turgudelt potentsiaalseid koostööpartnereid leida. Kaubanduskoda poolt ettevõtjate rahvusvahelisel alhankemessil Alihankinta ühisstendil osalemist koordineerinud Pärnu esinduse juht Toomas Kuuda ütles: „Võib öelda, et ühisstendiga messil osalemine on meie ettevõtetele vajalik ja kasulik. Pole mõtet maksta suhteliselt kallist messipinna hinda ja kanda muid kulusid, kui asjad saab aetud ühisstendil.”

SAKSAMAA ON JUHTIV MESSIRIIK

Rahvusvahelisel messiturul kuulub juhtpositsioon Saksamaale. Pääaegu kaks kolmandikku eri valdkondade juhtmessidest korraldatakse just selles riigis. Aastas toimub seal keskmiselt 150 rahvusvahelist maailmamessi enam kui 160 000 eksponeendi ja 9-10 miljoni külastajaga. Neile lisanduvad arvukad regionaalsed eriala- ja tarbijamessid, mis on oluliseks täienduseks rahvusvahelistele messidele.

Tallinnas paiknev Saksa-Balti Kaubanduskoda esindab Baltikumis mitmeid suuri Saksa messiettevõtteid, nende messidega seotud tegevusest saab lugeda: www.ahk-balt.org/ee/messiinfo/

MESSIPILETID

Vahel pöörduvad Kaubanduskoja poole ka erinevad messikorraldajad palvega nende korraldatavatele messidele pileteid müüa. Neid messe tutvustame eraldi meie kodulehel. Ostes messipileti Eestis juba varakult ette, pakub see Eesti ettevõtjatele võimalust vältida kassajärjekordi messil ja tavaliselt sisaldab ost ka kataloogi, mille saab kätte pileti registreerimisel messikeskuses.

Kaubanduskoja teenuste osakonde-post:
teenused@koda.ee

KODA KUTSUB OSALEMA

KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?”

Kaubanduskoda koostöös EASiga korraldab populaarsete ekspordikoolituste sarjas praktilise koolituse, millel ettevõtjad saavad vastuse küsimustele:

Kuidas mitmekordistada välismessil osalemise kasumlikkust?

Kuidas maksimeerida messi kui investeeringu tasuvust? Maksimaalselt head ja mõõdetavad tulemused messilt?

Koolitused toimuvad:

20. novembril 2014 Tallinnas (Toom-Kooli 17)

22. jaanuaril 2015 Tallinnas (Toom-Kooli 17)

19. veebruaril 2015 Tallinnas (Toom-Kooli 17)

18. märtsil 2015 Tartus (Dorpati konverentsikeskuses)

Koolituse eesmärk on anda ettevõtetele teadmised ja oskused välismessidel osalemiseks ning seeläbi luua võimalused ekspordimahtude ja konkurentsivõime tõstmiseks. Eraldi tuuakse välja Eesti ettevõtete koostöö võimalus ühisstendidel osalemiseks.

Koolitusele on oodatud Eesti ettevõtteid, kellel on plaanis osaleda välismessidel või kes on huvitatud oma varasemate messil osalemise kogemuste edasiarendamisest.

Koolituse maksumus on 20 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja toitlustamine.

Koolitused toimuvad koostöös EASiga ning koolituste korraldamist kaasrahastab Euroopa Sotsiaalfond.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Teenuste osakond

Egeth Küppar

Tel: 604 0080

E-post: egeth.kyppar@koda.ee

MESSID SAKSAMAAL

Deutsch-Baltische Handelskammer
in Estland, Lettland, Litauen
Saksa-Balti Kaubanduskoda
Eestis, Lätis, Leedus

belektro	Elektrotehnika, hooneautomaatika, elektroonika ja valgustus-tehnika erialamess	Berliin	15.–17.10.2014	Messid Berliinis Kontakt: Maida Insler tel: 6276 942 e-post: berlin.ee@ahk-balt.org	
hanseboot	Rahvusvaheline paadimess Hamburgis	Hamburg	25.10.–02.11.2014		
electronica	Elektroonikaemendid ja -komponendid	München	11.–14.11.2014		
MEDICA	Meditsiini maailmafoorum: erialamess koos kongressiga	Düsseldorf	12.–15.11.2014		
GET Nord	Elektroonika, sanitaartehnika, kütte- ja kliimaseadmete erialamess	Hamburg	20.–22.11.2014		
Boot & Fun Berlin	Rahvusvaheline mere-, veesporti- ja paadimess	Berliin	27.–30.11.2014		
Valve World Expo	Rahvusvaheline tööstusventiilide erialamess koos kongressiga	Düsseldorf	02.–04.12.2014		
Internationale Grüne Woche	Rahvusvaheline toiduainetööstuse, põllumajanduse ja aianduse mess	Berliin	16.–25.01.2015		
Boot Düsseldorf	Rahvusvaheline paadimess	Düsseldorf	17.–25.01.2015		
DOMOTEX	Vaipade ja pörandakatete maailmamess	Hannover	17.–20.01.2015		
BAU	Maailmamess: arhitektuur, ehitusmaterjalid ja -süsteemid	München	19.–24.01.2015	Messid Düsseldorfs Spielwarenmesse Nürnbergis Kontakt: Mari-Ann Rebane tel: 6276 947 e-post: duesseldorf.ee@ahk-balt.org e-post: spielwarenmesse.ee@ahk-balt.org	
imm cologne	Maailma juhtivaim rahvusvaheline sisustuse ja mööbli mess	Köln	19.–25.01.2015		
Spielwarenmesse	Rahvusvaheline maailma suurim mänguasjade mess	Nürnberg	28.01.–02.02.2015		
ISM	Rahvusvaheline maiustuste ja kondiitritoodete mess	Köln	01.–04.02.2015		
ProSweets Cologne	Rahvusvaheline maiustustetööstuse tarnijate mess	Köln	01.–04.02.2015		
GDS (talv)	Rahvusvaheline jalatsite ja aksessuaaride mess	Düsseldorf	04.–06.02.2015		
CEBIT	Infotehnoloogia, telekommunikatsiooni ja tarkvara teenuste mess	Hannover	16.–20.03.2015		
					Messid Hamburgis Kontakt: Mari-Liis Sikamägi tel: 6276 951 e-post: hamburg.ee@ahk-balt.org
					Messid Kölnis Messid Münchenis Kontakt: Elo Saari tel: 6276 946 e-post: koelnmesse.ee@ahk-balt.org e-post: muenchen.ee@ahk-balt.org

www.ahk-balt.org

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

SEMINAR „ETTEVÖTTE MÜÜMINE – KUI PALJU MAKSAB SU ELUTÖÖ?”

Aeg: 20. november 2014

Koht: Kaubanduskoda
(Toom-Kooli 17, Tallinn).

Hind: Kaubanduskoja liikmetele 50, mitteliikmetele 75 eurot.*

Taasiseseisvumisaja algusest tegutsenud ettevõtted hakkavad mõne aasta pärast sama 25aastaseks ja ühel hetkel võib tekkida vajadus oma ettevõtte müümiseks.

Seminari eesmärgiks on anda osalejatele ülevaade sellest, kuidas hinnata müüdava ettevõtte väärtust, kuidas ettevõtte müügiks ette valmistada, millised on müügi õiguslikud ja finantsaspektid ning kuidas kõita võimalike investorite tähelepanu.

Seminari sihtgrupiks on osäühingute ja aktsiaseltside osanikud ja aktsionärid, aga

ka juhatuse ja nõukogu liikmed, tegevjuhid, raamatupidajad, juristid jm isikud, kelle tegevus on seotud äriühingu juhtimise nõustamise või toetamisega.

Lektorid:

Erki Katkosild, Investment Agency OÜ, analüütik

Jelena Štšeberina, Finantskonsultant OÜ partner, juhatuse liige

Gerli Kilusk, Advokaadibüroo Red, partner, vandeadvokaat

Indrek Nuume, LHV Panga juhatuse liige, ettevõtete panganduse juht

Peeter Saks, AS BaltCap, juhtivpartner

Tero Nummenpää, Translink Corporate Finance Ltd.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Margus Ilmjärvi

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Tel: 337 4950

E-post: margus@koda.ee

*LISANDUB KÄIBEMAKS. HIND SISALDAB KOHVIPAUSI, LÖUNAT JA JAOTUSMATERJALE.

ÄRIHOMMIK GRUUSIA SUURSAADIKUGA EESTIS

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Gruusia saatkonnaga ärihommiku Eesti-Gruusia ärisuhete teemal. Ärihommik toimub kolmapäeval, 5. novembril 2014 kell 09.00-11.00.

Kohtumisel annab Gruusia suursaadik pr **Tea Akhvediani** ülevaate järgmistest teemadest:

- Gruusia peamised majandusnäitajad ja ärikeskkond;
- Investeerimisvõimalused Gruusias, lisaks üldisele infole tutvustatakse ka sellises valmimisjärgus projekte, kuhu on võimalik investeerida kohe;
- Gruusia ekspordi-impordi võimalused (vein, vesi, tee, jne.)

Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 29. oktoobril 2014.

Ärihommik toimub Eesti Kaubandus-Tööstuskodas (Toom-Kooli 17, Tallinn), töökeeleks on inglise keel.

Ärihommiku osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 10 eurot ja mitteliikmele 20 eurot, millele lisandub käibemaks.

WIKICOMMONS

LISAINFO:

Liisi Kirschenberg

Rahvusvaheliste suhete projektijuht

Tel: 604 0093

E-post: liisi@koda.ee

UUED LIIKMED

HARJUMAA JA TALLINN

CM SISUSTUS OÜ	www.camelfurniture.eu	Mööbli, valgustite ja sisustuselementide müük.
MAINOR AUDIT JA PARTNERID OÜ	www.ma-audit.ee	Auditeerimine ja raamatupidamine, maksualane nõustamine.
STARIA OÜ	www.staria.ee	Tervikliku raamatupidamis- ja finantsteenuse osutamine. Maksualane nõustamine.
CITYNTEL OÜ	www.cityntel.com	Targa Tänavavalgustuse ja Targa Linna juhtimissüsteemide arendus ja müük.
TODOTRANS OÜ		Kaubavedu maanteel.
DMC EESTI OÜ	www.dmcestonia.ee	Sissetulev turism.
VKM LOGISTIC OÜ	www.vkmmotors.ee	Sõiduautode hooldus, remont. Võidusõidautode ehitamine.
MRPEASY OÜ	www.mrpeasy.ee	Tootmistarkvara programmeerimine ja kasutusele andmine läbi interneti.
ENERGY PROJECT OÜ	www.seahome.ee	Projektijuhtimine – mittestandardset ujuvehitused.
AXIOMA OÜ		Kinnisvara haldus ja kaubandus.

IDA-VIRUMAA

BIRGER OÜ	www.birger.ee	Metallvaatide ja mahutite tootmine.
POISK OÜ		Metallkonstruktsioonide valmistamine, remont ja montaaž.

PÄRNUMAA

HÜDRAKS OÜ	www.hydraks.ee	Põllumajandusseadmete, rasketehnika, laevade ja tööstusseadmete hüdraulikapumpade ja hüdraulikamootorite diagnostika, remont ja müük. Hüdraulikaseadmete projekteerimine, ehitus, hooldus, remont, varuosad. Hüdraulikasilindrite valmistamine ja remont.
RF GRUPP OÜ	www.rfgrupp.eu	Kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine, säilitamine ja vahendamine. Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete vahendamine.

SAAREMAA

ÖSEL FISH OÜ	www.osefish.ee	Kala, vähilaadsete ja limuste töötlemine ja säilitamine.
--------------	----------------	--

TARTUMAA

TORM METALL OÜ	www.torm.ee	Mehaaniline metallitöötlus. Ahjude, grillide ja kümblustünni komplektide valmistamine.
ALUVER TOOTMINE OÜ	www.aluver.ee	Alumiiniumprofiilidest avatäidete valmistamine ja paigaldamine.
MOONCASCADE OÜ	www.mooncascade.com	Programmeerimine.

VÖRUMAA

HESVEKA & CO AS		Puidu töötlemine.
-----------------	--	-------------------

JUUBILARID

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

95

TALLINNA ÜLIKOOL
liige alates 2007

70

STANDARD AS
liige alates 1948

20

IV PLUS AS
liige alates 1996
KIVILIIV OÜ
liige alates 1999

15

ARUTECH PARIMAD AKNAD OÜ
liige alates 2013
DESINTEGRAATOR TOOTMISE OÜ
liige alates 2004
EIGENBRODT WIDNI BALTIC OÜ
liige alates 2013
RAMATEL PUIT OÜ
liige alates 2013
SIR AUTORENT OÜ
liige alates 2003

10

CERRYN DESIGN OÜ
liige alates 2007
GALLAPLAST OÜ
liige alates 2011

5

MAHE SEEME OÜ
liige alates 2011
NILES OÜ
liige alates 2013

Ekspordi Akadeemia läheb külla!

Kaubanduskoja Ekspordi Akadeemia alustab uue sarjaga, mille raames külastatakse ekspordivaid väikeettevõtteid. Külaskäigu jooksul jagab ettevõtte oma kogemusi ekspordiga alustamisel, tutvustab, kuidas esimesed tooted piiri taha jõudsid, keda klientideks leiti, kes kohapealset müüki aitas korraldada ja mis takistused ületati.

Sari keskendub peamiselt alustavate ja väikeste eksporditöride külastamisele. Iga külastus lõpeb ringkäiguga ettevõttes ning põhjaliku tooteportelli tutvustamisega. Räägitakse edulugusid, aga ka valusaid õppetunde erinevatel turgudel tegutsemisest. Neljapäeval, 13. novembril külastame ettevõtet **Loodusvägi**.

OÜ Loodusvägi on pühendunud kodumaiste mahedate kõrgkvaliteediliste tervisetoidu toodete väljarendamisele põhjamaisele kliimale omasest toorainest. Ettevõtte toodab ja turustab Eesti, Skandinaavia ja Lääne-Euroopa turule.

Loodusväe taotlus on olla sild, mis viib siinse ürgse Põhjamaise looduse ja tervisejõu inimesteni. Ettevõtte laiem visioon on Eesti kui puhta toidu tootjamaa viimine maailmakaardile – *Made in Estonia – the Land of Organic Beauty!*

Koduköögist mustikaglõgi tootmist alustanud Loodusväe tooteid turustatakse 2013. aastast Eestis Loodusvägi brändinime all ning Rootsis, Taanis, Soomes ja Inglismaal LOOV brändinime all.

Loodusväe edukat lugu tutvustab ja ekspordi teemadel arutleb juhataste liige **Ahto Vegmann**.

www.loodusvagi.ee

Osavõtutasu on 20 eurot Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmele ja 40 eurot mitteliikmele. Hindadele lisandub käibemaks.

Lisainfo ja registreerimine:

Peter Gornischeff

Teenuste direktor

E-post: Peter.Gornischeff@koda.ee

Tel: +372 604 0076

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

**EKSPORDI
AKADEEMIA**

Meeleolukad jõulud luksuslikus Trofee Jahimajas

Trofee Jahimaja tervitab Teid Kesk-Eestist. 2008. aastal vana vesiveski asemele ehitatud Jahimaja asub Pedja jõe maalilisel kaldal. Siin ootavad külastajad puutumatut loodust koos luksusliku mugavusega.

Pakume Teile võimalust veeta unustamatud jõulud Trofee Jahimajas.

Jõulupaketis sisalduvad:

- üks ööbimine mugavates ühe-, kahe- ja kolmekohalistes tubades;
- maitsev buffet-hommikusöök;
- luksuslik buffet-stiilis jõuluõhtusöök kahe pokaali veiniga;
- õhtuprogramm elava kitarr- või akordionimuusika saatel;
- kolmetunnine saunakülastus koos maitsevate suupistetega;
- parkimisvõimalus;
- Internet, WiFi.

Lisatasu eest:

- aktiivne meelelahutus värskes õhus: jahilaskmine tiirus, vibulaskmine, matk looduses koos saatjaga, fotograafiakoolitus looduses koos professionaalse fotograafiga, kalastamine;
- lõbus meelelahutus siseruumides: veinikoolitus ning veinide ja šampanjade degusteerimine koos sommeljeega, fotograafiakoolitus 6 eri teemal, toamängud, tippasemel taksidermistri ateljee esitlus, massaaž;
- ülimaitsev lõunamenüü metsloomalihast ja kohvipausid;
- veinikaart;
- võimalus kasutada seminarisaali koos vajalike tehnikavahenditega.

Valikuline jõulumenüü

Menüü I

Külm buffet

Tee ja vürtsidega marineeritud lõhe röstsaiaga

Metsseasingilõik metsvaarikakastmes
Peedivinigrett

Roheline salat toorjuustu-, metsapähkli- ja kibuvitsamarjakastmega

Soe buffet

Mustsõstraveinis hautatud põdraliha
Verivorstid peekoni ja pohlasalatiga

Lisandid

Vahuveinis hautatud kapsas roosa pipraga
Metssearvas praetud kõögiviljad

Hapendatud rukkileib ja või

Magustoit

Rohelised õunad pähklitaidise ja vanillikastmega

Kohv, tee, jäävesi

Menüü II

Külm buffet

Põdraterriin punasibulamoosiga
Sellerijuure- ja õunasalat apelsinikastmega

Kõögiviljapirukas suitsujuustuga

Marineeritud kõrvits

Ricotta pürmiidid suitsulõhega

Soe buffet

Metssealiha, küpsetatud madalal temperatuuril, vürtside ja sinepikastmega

Lisandid

Küpsetatud kartul vürtside ja küüslauguga
Kõögiviljaragu tomatite, kõrvitsa ja pipraga

Seemneleib, röstsai, või

Magustoit

Toorjuustu-šokolaadikook jõhvikakastmega
Kohv, tee, jäävesi

Saunasuupisted

Küpsetatud metsseavorstid, kõögiviljad külma kastmega

Ricotta pürmiidid suitsulõhega

Juustuvalik viinamarjade ja koduse pähkleivaga

Allikavesi

Pakett kehtib 1.10.2014 – 28.02.2015, välja arvatud 31.12.14 – 2.01.15, olenevalt vabadest kohtadest.

tel +372 776 3500 | trofee@tforee.ee | www.trofee.ee